

بررسی تطبیقی فعالیتهای فوق برنامه در مدارس

ابتدایی ایران، آلمان و ژاپن

استاد راهنمای: دکتر بهرام محسن پور

استاد مشاور: دکتر مرتضی امین فر

استاد داور: دکتر احمد آقا زاده

پژوهشگر:

سید روح الله موسوی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته آموزش و پرورش تطبیقی

سال تحصیلی ۱۳۸۷-۸۸

تقدیم به همسرم ، مادرم و روان پاک پدر و برادرم
و با تشکر از همه استادی دوره

صفحه**فهرست مطالب****عنوان**

۲	کلیات .....
۳	مقدمه.....
۵.....	بیان مساله.....
۷	جامعه آماری و دلیل انتخاب کشورها.....
۹	اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۱۲	اهداف تحقیق.....
۱۳	سؤالات تحقیق.....
۱۳	روش گردآوری اطلاعات و داده ها .....
۱۴	تعريف مفاهیم و واژگان اختصاصی طرح .....
۱۵	فصل دوم: ادبیات و پیشینه تحقیق.....
۱۶	مقدمه .....
۱۷	ساختار نظام آموزشی در ایران .....
۱۷	تشکیلات نظام آموزش و پرورش ایران.....
۱۷	اهداف دوره ابتدایی در ایران .....
۱۸	پیشینه تاریخی فعالیتهای فوق برنامه در ایران.....

۱۸	در دوره قبل از اسلام
۱۹	در دوره اسلامی
۲۱	فعالیتهای فوق برنامه در نظام آموزشی ایران قبل از انقلاب اسلامی
۲۴	فعالیتهای فوق برنامه در نظام آموزشی ایران پس از انقلاب اسلامی
۲۹	اشکال فعالیتهای فوق برنامه در ایران امروز
۳۰	نماز جماعت
۳۱	جشن تکلیف
۳۲	مراسم در مناسبتهای مذهبی
۳۳	اردوها
۳۳	گردشهای علمی و آموزشی
۳۳	نمایش
۳۳	نمایشگاه
۳۴	نشریه دیواری
۳۴	مسابقات فرهنگی و هنری
۳۵	مراسم در مناسبتهای غیر مذهبی
۳۵	جشن شکوفه ها
۳۵	برنامه آغازین

۳۵	شوراهای دانش آموزی
۳۵	کتابخانه
۳۷	طرح کرامت
۳۸	فعالیتهای ورزشی
۳۸	کانونهای فرهنگی تربیتی دانش آموزان
۳۹	ژاپن
۳۹	ساختار آموزشی
۴۰	تشکیلات آموزش و پرورش در ژاپن
۴۰	آموزش ابتدایی
۴۲	پیشینه تاریخی
۴۲	فعالیتهای فوق برنامه در مدارس ابتدایی ژاپن
۴۵	اشکال کلی فعالیتهای فوق برنامه در ژاپن
۴۷	فعالیتهای ویژه
۴۸	ورزش و تربیت بدنی در مدارس ابتدایی ژاپن
۵۱	روز ورزش
۵۲	برنامه های هنری فوق برنامه
۵۳	سرود

۵۴	خوشنویسی
۵۴	هنرهای نمایشی
۵۴	برنامه ناهارهای مدارس
۵۷	برنامه نظافت
۵۷	مهمنانی چای
۵۸	رویدادها
۵۹	جشن ورودی
۵۹	جشن فارغ التحصیلی
۶۰	معاینه جسمی
۶۱	تماشای تلویزیون آموزشی
۶۲	کتابخانه، کامپیوتر و اینتر نت
۶۷	به کارگیری طبیعت
۶۸	آموزش در فضای باز
۶۸	گردشهای مدارس
۶۹	آموزش شهروندی با استفاده از فعالیتهای فوق برنامه
۷۰	مشاوره
۷۰	کلوبها

۷۱	تدریس موضوع .....
۷۱	آموزش اخلاقی .....
۷۴	آشنایی با فرهنگ ها و تمدن های دیگر در کنار درس جغرافیا .....
۷۵	آموزش زیست محیطی .....
۷۶	فعالیتهای فوق برنامه در دروس تلفیقی .....
۷۶	نقش آموزگاران .....
۷۷	فعالیتهای مذهبی .....
۷۷	آلمان .....
۷۷	ساختار آموزشی .....
۷۸	تشکیلات آموزشی .....
۷۸	آموزش ابتدایی .....
۷۹	پیشینه تاریخی .....
۸۳	فعالیتهای فوق برنامه .....
۸۴	نمونه هایی از فعالیتهای فوق برنامه در آلمان .....
۸۴	فعالیتهای ورزشی .....
۸۵	روز ورزش در یکی از مدارس آلمان .....
۸۵	فعالیتهای فرهنگی .....

۸۵	کتابخانه مدارس ابتدایی در آلمان .....
۸۸	جشنواره مدرسه .....
۸۸	آشنایی با فرهنگها و تمدنهای دیگر .....
۸۹	ساعت تفریح .....
۹۰	پروژه صباحانه سالم .....
۹۱	باغ مدرسه .....
۹۲	طرح های مربوط به باغ مدرسه .....
۹۲	ناهار در مدارس ابتدایی آلمان .....
۹۳	فعالیتهای فوق برنامه توسط کامپیوتر .....
۹۳	شورای دانش آموزان .....
۹۴	کریسمس .....
۹۶	فعالیتهای فوق برنامه برای والدین دانش آموزان مدرسه .....
۹۷	فعالیتهای موسقیایی در فوق برنامه مدارس ابتدایی آلمان .....
۹۸	فعالیتهای زیباشناسی فوق برنامه .....
۹۸	کلوبهای هنری مدرسه در آلمان .....
۹۸	پیشینه تحقیقاتی .....

۱۰۱	فصل سوم نتایج ویافته های پژوهش .....
۱۰۲	مقدمه .....
۱۰۲	پاسخ به سؤالات تحقیق .....
۱۲۰	فصل چهارم جمعبندی و نتیجه گیری .....
۱۲۱	مقدمه .....
۱۲۱	خلاصه ای از پاسخ به سؤالات تحقیق .....
۱۲۳	نتیجه گیری .....
۱۲۴	پیشنهادها.....
۱۲۷	محدودیتهای تحقیق .....
۱۲۷	توصیه برای تحقیقات آینده .....
۱۲۹	فهرست منابع .....

چکیده تحقیق

این تحقیق با هدف بررسی تطبیقی فعالیتهای فوق برنامه کشورهای ایران، آلمان، ژاپن به منظور بهره

گیری از تجارب فوق برنامه کشورهای آلمان و ژاپن برای بهسازی برنامه های امور پرورشی کشورمان در مقطع

ابتدایی انجام گرفته است. یافته های این تحقیق و به عبارت بهتر تجاربی که در موضوع فوق برنامه در دو

کشور آلمان و ژاپن برای کشور ما، طبق این تحقیق، قابل استفاده می باشد، به شرح ذیل می باشد:

ایجاد برنامه ناهار و نظافت در مدارس کشورمان مانند کشور ژاپن، ایجاد باغچه های کوچک در کنار مدارس

برای پیوند دادن کودک با طبیعت و ایجاد خلاقیت، قائل شدن مسؤولیت بیشتر برای معلمان در فوق برنامه،

اهمیت بیشتر به ورزشها و هنر های بومی و منطقه ای در قالب این فعالیتها، انتخاب معلمان از بین نخبگان

هنری و ورزشی، افزایش ساعت مدارس، اهمیت دادن بیشتر به تغذیه سالم و ایجاد شبکه تلویزیونی آموزش در

مدارس.

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

"اگر چه ما از کودکان سنین ۶ تا ۱۲ سال به عنوان "سن مدرسه" صحبت به عمل می آوریم . اما کودکان در

این زمان بیشتر وقاتشان را در بیرون از کلاس سپری می نمایند . فعالیتهای فوق برنامه همچون ورزشها ،

موسیقی ، پیش آهنگی ، کلوپهای مختلف ، قسمت مهمی از تجربیات آموزشی بسیاری از دانش آموزان هستند .

بسیاری از تحقیقات نشان می دهد که کودکانی که در این فعالیتها شرکت داشته اند عملکرد تحصیلی موقتری

نسبت به بقیه دارند . و این ممکن است به علت خصلت شاداب ساز فعالیتها باشد ، یا این که این فعالیتها

خودشان عملکرد تحصیلی را تقویت می نمایند ، یا هر دو مورد می تواند در این امر دخیل باشد . فعالیتهای

فوق برنامه فواید دیگری دارد که از آن جمله می توان به این موارد اشاره نمود . برای دانش آموزی که از نظر

تحصیلی موفق نیست ، برای نمونه شانس ممتاز بودن در هنرها و ورزشها یک امتیاز بزرگ در اعتماد به نفس

ایجاد می نماید . برخی دیگر از این فعالیتها همچون روزنامه نگاری و عکاسی می تواند به علایق مادام العمريا

حتی حرفه و شغل مبدل شوند . کودکان و نوجوانانی که خود را وقف رساندن غذا و یا کتاب و یا طرحهای

کمک به اهالی محل می کنند یاد می گیرند که یک فضیلت را در خود پرورش داده و به اجتماع کمک نمایند .

آنها همچنین مهارت‌های کار گروهی و رهبری را که ممکن است در دراز مدت از بعضی موضوعات تحصیلی که

آنها مطالعه می کنند بهتر باشد را فرا می گیرند . فعالیتهای فوق برنامه همچنین یک نقش مهم را در کاهش

برخی انحرافات اخلاقی و رفتاری در کودکان و نوجوانان به ویژه در اوقات پس از مدرسه بازی می نماید . در

زمانی که بسیاری از کودکان در معرض خطر مشکلات رفتاری می باشند ، کودکان و بزرگسالان احتیاج دارند که

با هم برای رشد منابع تاثیر مثبت بر روی کودک کار نمایند. فعالیتهای فوق برنامه یکی از این منابع می تواند

باشد ."(رابرت نیدمن، Extracurricular Activities.htm، در ایران هم فوق برنامه با واژه پرورش و

امور تربیتی عجین شده است و مسولیت فعالیتهای فوق برنامه به واحدی به نام امور تربیتی واگذار شده است

شهید باهنر که یکی از طراحان امور تربیتی می باشد درباره فلسفه وجودی امور تربیتی می فرماید (باوارد کردن

عنصر تربیت در عنصر تعلیم می توان این بار تازه را به این نسل عرضه کرد .... به این گونه که تعلیم را از

محتوای تزکیه پر نماییم و آموزش را از روح پرورش پر محتوا کنیم)" آموزش به کلیه فعالیتهایی گفته می

شود که وظیفه انتقال مفاهیم را به ذهن و قلب کودک برعهده دارد ؛ و امور آموزشی به تمامی اموری گفته می

شود که مقدمات و زمینه های لازم را برای این انتقال فراهم می سازد و مفهوم پرورش به نتایج حاصله از برنامه

ها ای آموزشی و امور مربوط به آن گفته می شود ، که موجب ایجاد هر گونه مهارت در متربی در زمینه های

مختلف می شود مانند مهارت عملی یا هنری که باعث پرورش عملی و هنری در کودک می شود . تنها تفاوتی

که مفهوم پرورش با مفهوم آموزش دارد این است که مفهوم آموزش متوجه مقدمات انتقال مفاهیم به متربی

است در حالیکه مفهوم پرورش متوجه نتیجه انتقال مفاهیم و چگونگی رشد شاکله و مهارتها و خلاقیتهای

حاصل از آموزش است . از آنجا که نظام آموزشی موجود ، پرورش تمام استعدادهای انسان را برای اداره حیات

فردى و اجتماعى در برندارد ، لزوما برنامه های تكميلي برای آن در نظر گرفته شده است که به دليل توجه

عميق در آن برنامه ها به اهداف پرورشی ، نام پرورش و امور پرورشی به خود گرفته اند . "(زاهدی

، سال ۱۳۷۵، ص ۵۸) پس با توجه به اين مطالب و مطالبی که در بالا گفته شد فعالیتهای فوق برنامه یا فعالیتهای

پرورشی عنصری حساس و حائز توجه در کشورمان هستند . و شاید بتوان گفت که حساسترین موضوع آموزش

و پرورش اين نکته است که اين فعالیتها باید چگونه باشد . اما در دنيای کنونی که مدام در حال پیشرفت

و تغییر می باشد این فعایتها باید خود را نفوذ بیشتر و اثر بخشی بهتر با تغییرات روز نوسازی و بازسازی نماید ،

در این پایان نامه با رجوع به تجارب دو کشور آلمان و ژاپن در زمینه امور فوق برنامه و هماهنگ ساختن آن با

فرهنگ ایرانی، اسلامی کشورمان در پی ارائه راهکارهایی جهت نوسازی ، ارتقا و کیفیت بخشی این فعالیتها در

ایران هستم .

بیان مساله

آموزش بیش از هر چیز، سپردن دانستنی ها به دیگران است . اما دانستنی ها تنها هنگامی سودمندند که به کار

آیند و آموزش آن گاه به کار می آید که زمینه ای برای تغییر در نوآموز گردد ، چنان که او را به انجام کاری

توانایی سازد و بر دایره امکانهای او بیفزاید ؛ یعنی زمینه ای برای پرورش که همان به کار آمدن تووانایی هاست .

این که آموزش زمینه تحول بشود یا نه بستگی به هدفی دارد که در پیش می گیریم . پرورش یعنی شکوفا شدن

و به کار آوردن تووانایی های درونی و استعدادهای طبیعی ، همان گونه که آموزش زمینه ای برای پرورش است ،

پرورش زمینه ای برای تربیت که همان کشاندن فرد به سوی ارزشهای است . ارزشهایی که از بستر های دینی

تاریخی و اجتماعی برمی خیزد . همان طور که ذکر شد آموزش هنگامی سودمند است که به شکوفایی

استعدادها بیانجامد ، آموزش تنها با تکیه به مباحث نظری صرف در کلاس‌های درس از عهده چنین کاری

برنمی آید و لازم است در کنار مباحث نظری فعالیتهایی خارج از کلاس‌های درس برای شکوفا شدن استعدادها

صورت بگیرد ، در ایران برای این منظور واحدی به نام امور تربیتی در مدارس تشکیل شده است . این واحد در

ضمن این که وظیفه خطیر جذب نوآموزان به سوی ارزشهای اسلامی و ایرانی مورد تاکید انقلاب اسلامی را دارا

است وظیفه اجرای فعالیتهای فوق برنامه را در مدارس به عهده دارد . و مساله ما بررسی فعالیتهای فوق برنامه

در دوره ابتدایی یعنی سنین بین ۷ تا ۱۲ سالگی می باشد این دوره را که معلمان دوره آموزش مقدماتی و

یادگیری اصول و مبادی دانش و علم معرفی می کنند کودک باید مهارت‌های ضروری مشخصی را که هم در متن برنامه های آموزش و پرورش است وهم به صورت فعالیتهای فوق برنامه پیش بینی شده است ، را فرا بگیرد . در این دوره روان شناسان اعتقاد دارند که کودک به دسته و گروه گرایش دارد ؛ یعنی دوره ای است که کودکان به پذیرفته شدن در گروه و دسته توجه زیادی دارند . و بسیار تلاش می کند تا خود را از نظر ظاهر ، گفتگو و رفتار با دسته و گروه همسالان خود تطبیق دهد به همین علت روان شناسان این سنین را سن همانندسازی نامگذاری کرده اند دیگر اسامی این دوره از نظر روان شناسان دوره خلاقیت ، و دوره بازی است . (کرمی ، سیف ، کدیور ، لطف آبادی ، ۱۳۷۰ ، ص ۲۸۱ تا ۲۸۴) حال فعالیتهای فوق برنامه ، همچون سرود تاتر ، کلوبهای ورزشی و هنری نقش مهمی هم در آشنایی کودک با مهارت‌های اسا سی مورد نیاز یک کودک ابتدایی دارند و هم باعث تسهیل رشد اخلاقی ، جسمی و اجتماعی و ... او می شوند . اما این فعالیتها باید در مدارس ابتدایی چگونه باشند و از چه نوع باشند؟ برای پاسخ به این سوال یکی از راههایی که وجود دارد رجوع به تجربه دیگران و بومی سازی آن با اهداف آموزش و پرورش کشورمان است . زیرا " تحلیل و شناخت جنبه های مختلف نظامهای آموزشی کشورهای دنیا می تواند برنامه ریزان آموزشی ، مدیران مؤسسات تربیتی و مریبان را در حل و فصل مسائل آموزشی یاری دهد و بصیرت وافق دید آنها را نسبت به نقاط قوت وضعف نظام آموزشی خود وسعت بخشد . علاوه برآن ، نگاهی دقیق به طرز عمل مرکز تعلیم و تربیت کشورهای دیگر زمینه انتقاد و حل مسائل نظام آموزش و پرورش را فراهم می سازد . و اداره کنندگان چنین نظامی را در کشف حقایق تربیتی و تحلیل اشتباهات آموزشی و اتخاذ تدابیری در جهت رفع به موقع مشکلات یاری دهد . . بدون تردید مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش به ما کمک می کند تا دریابیم دیگران در راه ساختن نظام آموزشی خود چه اقداماتی به عمل آورده اند . " (آقازاده ، ۱۳۸۳ ، ص ۲۶) در این مورد که در آموزش و پرورش ابتدایی فوق برنامه در دیگر کشورها چگونه

است و از تجارب کشورهای پیشرفته در این مورد چه استفاده ای می‌توان کرد مساله ایست که تاکنون در خصوص آن کارتخصصی صورت نگرفته است. و مساله ایست که تاحدودی ناشناخته است.

جامعه آماری و دلیل انتخاب کشورها

جامعه آماری این تحقیق عبارت است از سه کشور ایران، آلمان و ژاپن که فعالیتهای فوق برنامه آنها در دوره ابتدایی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

انتخاب کشور ژاپن به این دلیل صورت گرفته است که این کشور با انواع و اقسام مشکلات طبیعی، اقتصادی و اجتماعی در مدت زمان نه چندان طولانی خود را به عنوان یکی از قدرتهای اقتصادی جهان در آورد. "کشور ژاپن با داشتن تولید ناخالص داخلی به میزان ۴۰۵ تریلیون دلار در سال ۲۰۰۵ دومین قدرت اقتصادی دنیا (پس از آمریکا) بوده و در آسیا نیز رتبه اول را از این لحاظ دارد." (<http://fa.wikipedia.org>) مطالعات تطبیقی نشان می‌دهد که آموزش و پرورش عمومی و به ویژه دوره ابتدایی در ژاپن از کیفیت بالایی برخوردار است. ازرا وگل ۱ استاد دانشگاه هاروارد، در پژوهش خود به این نتیجه رسیده است که کودکان ژاپنی که دوره آموزش خود را در مدارس حومه شهرهای آمریکا به پایان رسانده اند وقتی به ژاپن باز می‌گردند، یک تا دو سال در درس‌های علوم طبیعی و ریاضیات از همسالان خود که در ژاپن تحصیل کرده اند عقب ترند. مطالعات مؤسسه ارزشیابی از پیشرفت تحصیلی در چهل کشور دنیا نشان می‌دهد که دانش آموزان ژاپنی در سال ۱۹۷۰ با شصت و یک درصد پاسخ صحیح به سوالات دانش عمومی کلاس ششم، در سال ۱۹۸۲ با شصت و

چهار درصد پاسخ صحیح آزمون حساب کلاس هشتم ، با شصت و چهار درصد پاسخ صحیح به سوالات آزمون

عمومی کلاس چهارم تا ششم ، از دانش آموزان کشورهایی چون آمریکا ، انگلستان ، سوئد و... پیشی گرفته اند .

پژوهش های تطبیقی وايت ۱ نشان می دهد که ژاپنی ها در مقایسه با آمریکایی ها و حتی مردم سایر کشورهای

صنعتی ، قوانین را کمتر نادیده می گیرند . و این امر ، تا حد زیادی ناشی از موفقیت آموزش و پرورش مدارس

دوره ابتدایی درپرورش اجتماعی و اخلاقی و مهارت‌های زندگانی به کودکان است .(سرکار آرانی، ۱۳۸۳، ص ۱ و ۲)

بنابراین چون احتمال می رود که ارتجارب این کشور در حوزه فعالیتهای فوق برنامه می توان سود جست ، به

همین دلیل کشور ژاپن به عنوان یکی از کشورهای عضو جامعه آماری انتخاب شد.

دلیل انتخاب آلمان هم این بوده است که آلمان کشوری با زیر ساخت کشاورزی قوی و بخش صنعتی بسیار

توسعه یافته و پیشرفته است . اگرچه رشد اقتصادی آلمان از دهه ۱۹۹۰ به کندي پيش رفت ولی همچنان به

عنوان یک ابر قدرت اقتصادی در اروپا و جهان باقی ماند و رتبه ۱۱ در بین ۱۷۳ کشور در شاخص توسعه

انسانی سازمان ملل متحد کسب کرد . (<http://www.ed.gov/pubs/GermanCaseStudy>)

آلمان سرزمین شاعران و متفکران، سرزمین معجزه اقتصادی و صنعت خوروسازی، سرزمین کاخ ها و قلعه های

رومانتیک و سرزمین رود راین است. اما آلمان چهره متفاوت دیگری هم دارد. سرزمینی گوناگون، با مردمی که

عاشق فوتبال هستند و به حفظ محیط زیست بسیار پایبندند. آلمان سرزمین صنعت مد، هنر دیوارنویسی و به

ویژه سرزمینی است علاقه مند به سایر کشورها. - (نگاهی به آلمان امروز، <http://www.teheran.diplo.de>) و

اینها نشان از کیفیت بالای آموزش در آلمان دارد . به علاوه چون فعالیتهای متنوع فوق برنامه ممکن است در

تربيت کودکان نقش مهمی داشته باشد و شهروندانی پای بند به قانون و مقررات بار آورد ، لذا با اين اميد که با مطالعه فعالiteای فوق برنامه در اين کشور موجب استفاده از تجارب اين کشور شود .

اهمیت و ضرورت تحقیق

باید دانست دنیای امروز، دنیای رقابت بر سر خلاقیت و تولید و ابتکار است. در این راستا باید در تعلیم و تربیت آینده‌نگر بود، نیازهای جدید را شناخت. چرا که جامعه و انسانها در حال تحول و دگرگونی شتابنده و جهش‌گر است. باید انسان را متناسب با نیازهای متنوع و پیچیده آینده تربیت کرد... آینده را از روی ساختار، اهداف و مسیر جامعه از گذشته تا حال پیش‌بینی کرد و در واقع نوعی جامعه شناسی آینده‌نگر داشت. چرا که فن‌آوری جدید ارتباطی و اطلاعاتی نقش مهمی را در ارتباط بین اجتماع و آموزش ایفا خواهد کرد... باید اصلاحات و نوآوری را با حاکم کردن اندیشه‌های نو و در پرتو انسانهایی با نگرشهای نو، استمرار داد زیرا که در عصر جهانی شدن فرصت آن نیست که با کندی حرکت کرد و به عقب برگشت. در این جهت آموزش و پرورش نقش اساسی و پایه‌ای دارد و نمی‌توان فرایند آموزش را از طریق آزمونهای کلیشه‌ای و محافظه کارانه ایستان گاه داشت و سرمایه‌ها و زمان را از دست داد.

ضرورت این نوآوری در دوران ابتدایی و آموزش ابتدایی بیشتر حس می‌شود . دوره ابتدایی دوران بسیار حساسی است. در این دوران جنبه تربیت بر آموزش صرف ذهنی غلبه دارد، یعنی دوران کودکی دوران تربیت است.

ویژگی های منحصر به فرد دوره ابتدایی این است که بنیاد واساس رفتار در این دوره پی ریزی می

شود و رفتار انسان بزرگسال محصول آموخته های او در خردسالی است . دوره‌ی ابتدایی دوره‌ی

شخصیت پروری است و در این دوره باید به ابعاد گوناگون وجود دانش آموز توجه شود . در مدارس

هدف انتقال دانش نیست زیرا دستگاهها بهتر دانش را منتقل می کنند. بلکه هدف مدارس یاد دادن است یعنی

ایجاد شرایط برای یادگیری . مدارس به ویژه مقاطع ابتدایی و راهنمایی محل کشف و بروز استعدادهای افراد و

تمرین و تثبیت آنهاست.

کار معلم و مربيان هنرمند این است که با فعالیت های زنده و پویا و با ایجاد لحظه های نشاط آور مفاهیم را به

یادگیرندگان عرضه کنند، نه آن که به عنوان یک وظیفه مکانیکی ، بدون تحریک اشتیاق دانش آموز و بدون

نوآوری و خلاقیت ، تنها ذهن دانش آموز نباید صرفاً مکانی برای انباشتن اطلاعات و محتویات کتاب باشد ، بلکه

باید به رشد همه جانبی دانش آموز بیش از هر چیز بهداش شود . فراگرفتن علوم با نشستن بر روی نیمکت

مدرسه و گوش دادن به سخنان معلم میسر نیست شاید آموزش صرف صورت گیرد اما در آموزش واقعی باید

دانش آموز از کلاس بیرون بیاید و وارد زندگی و اجتماع شود.

حال در کشور ما آموزش ابتدایی سالهای است که سنتی و در داخل کلاس و با استفاده از روش‌های سنتی انجام

می شود و از طرف دیگر اوقات فراغت دانش آموزان ما بسیار فراوان است و برنامه ریزی و جهت دهی به این

اوقات فراغت باید در یک محیط تربیتی مانند مدرسه صورت بگیرد تا اثر بخشی و کارایی لازم را داشته باشد و

این مورد هم از مواردیست که در حیطه فعالیتهای فوق برنامه جای می گیرد. و این فعالیتها با این ویژگیها و